

Raportti

Aktiivisen kansalaisen passi

Kuopion Lyseon lukio

Jere Ollila
20.2.2020

Sisällys

1 Johdanto.....	2
2 Aktiivisen kansalaisen passi.....	2
2.1 Toteuttamistapa.....	2
2.1.1 Suunnitelma.....	2
2.1.2 Agenda2030 – tavoitteet	2
3 Toimintakohteet ja – muodot.....	3
4 Toteutuneet suoritteet toimintakohteittain	3
4.1 Vihreät nuoret ja opiskelijat VINO ry	3
4.2 Kuopion vihreät nuoret ja opiskelijat KuViO ry.....	4
4.3 Eläinoikeusjärjestö Animalia ry.....	4
4.4 Syömishäiriöliitto SYLI ry	4
4.5 Vegaaniliito ry.....	5
5 Pohdinta ja arvio toteutuksesta	5
5.1 Työ jatkuu	5
Liitteet.....	5
Liite 1: Aktiivisen kansalaisen passi -suunnitelma	5
Liite 2: Lista toteutuneista suoritteista	9

1 Johdanto

Tässä raportissa käydään läpi aktiivisen kansalaisen passin toteuttamistapa, toimintakohteet – ja muodot, sekä arvioidaan, kuinka toteutus onnistui suhteessa suunnitelmaan. Suunnitelma, sekä lista tehdyistä tunteista ovat liitteenä.

Suoritin aktiivisen kansalaisen passin tekemällä vapaaehtoistyötä viidelle eri järjestölle, joiden toiminnassa olin ollut mukana jo ennen kurssia. Järjestöt sijoituivat laajasti eri sektoreille, painottuen kuitenkin eläinoikeus ja ympäristö teemoihin.

Toimintamuodot ja kohteet olivat monipuolisia, ja siksi toiminta kattoi laajasti useimmat Agenda2030 kestävä kehityksen tavoitteet. Tavoitteet, joihin vaikutin on niin ikään esitelty tässä raportissa.

2 Aktiivisen kansalaisen passi

Aktiivisen kansalaisen lukiokurssin tavoitteena oli tehdä vapaaehtoistyötä lukiokurssin tuntimäärän (noin 28 h) verran, sekä kirjoittaa suunnitelma, miten ja missä tunnit kerätään, ja lopuksi raportoida suoritus. Tässä osassa käydään läpi kurssin toteuttamistapa esittelemällä lyhyesti toimintasuunnitelma sekä ne Agenda2030 kestävä kehityksen tavoitteet, joihin pyrin toiminnallani vaikuttamaan.

2.1 Toteuttamistapa

Toteuttamistapa aktiivisen kansalaisen passissa oli melko vapaa. Toiminta saattoi yhtä hyvin olla urheilujoukkueen valmentamista kuin ympäristöjärjestössä toimimista tai roskien poimintaa metsästä.

Itseni kannalta mielekkäimmäksi tavaksi suorittaa kurssin valitsin toteuttamistavaksi raportoida niitä vapaaehtoissektorin suoritteita, joihin osallistun jokapäiväisessä elämässäni. Samalla reflektoin, kuinka työni kytkeytyy kestävä kehityksen tavoitteisiin.

2.1.1 Suunnitelma

Lähdin rakentamaan toimintasuunnitelmaa Agenda2030 -tavoitteiden pohjalta pohtimalla, mitä tavoitteista edesautan vapaaehtoistyössäni ja toisaalta, mitä voisin tehdä enemmän, jota tavoitteet toteutuisivat niissä entistä paremmin. Toimintasuunnitelma löytyy tästä raportista liitteenä (Liite 1).

2.1.2 Agenda2030 – tavoitteet

Vapaaehtoistyössäni edesautoin seuraavia Agenda2030 -tavoitteita: ei köyhyyttä, ei nälkää, terveyttä ja hyvinvointia, hyvä koulutus, sukupuolten tasa-arvo, ihmisarvoista työtä ja talouskasvua, eriarvoisuuden vähentäminen, kestävät kaupungit ja yhteisöt, vastuullista kuluttamista, ilmastotekoja, vedenalainen elämä sekä maanpäällinen elämä.

Näiden tavoitteiden eteen työskentelin niin paikallisella kuin kansallisellakin tasolla. Toiset tavoitteet korostuivat työssä enemmän kuin toiset, mutta jokainen yllämainituista oli mukana ainakin jollain tasolla.

3 Toimintakohteet ja – muodot

Toimintakohteiksi valikoituivat ne järjestöt, joissa toimin vapaaehtoisena jo ennen kurssiakin. Ne ovat Vihreät nuoret ja opiskelijat VINO ry, Kuopion vihreät nuoret ja opiskelijat KuViO ry, Animalia ry, Syömishäiriöliitto SYLI ry sekä Vegaaniliitto ry. Tässä raportissa käsitelen KuViO:ta ja VINO:a erillisinä toimintakohteina siitä huolimatta, että KuViO on VINO:n jäsenjärjestö, sillä paikallisjärjestön ja liiton toimintakentät ovat hyvin erilaiset.

Toiminta oli monimuotoista käsittäen niin toimintasuunnitelman kirjoittamista, kokoustamista, tapahtumien suunnittelua ja järjestämistä, vertaistukena toimimista ja vapaaehtoisten johtamista, sosiaalisen median viestintää sekä tilaisuuksissa esiintymistä. Edellä mainittujen järjestöjen ja niiden toimintamuotojen lisäksi kirjoitan myös Savon Sanomien nuorten toimitukseen kolumneja silloin tällöin, sekä mielipidekirjoituksia.

4 Toteutuneet suoritteet toimintakohteittain

Lista toteutuneista suoritteista löytyy tämän raportin liitteenä (Liite 2). Tässä luvussa käsitelen tiivistetysti ne toiminnot, jotka kussakin järjestössä suoritin kurssin aikana, ja kuinka ne kytkeytyvät Agenda2030 -tavoitteisiin.

4.1 Vihreät nuoret ja opiskelijat VINO ry

Vihreiden nuorten ja opiskelijoiden liitossa toimin vuoden 2020 sosiaalipoliittisen työryhmän jäsenenä. Tähän mennessä olemme kokoustaneet kaksi kertaa. Kokouksia järjestetään noin kerran kuussa pääsääntöisesti Helsingissä.

Ensimmäisessä kokouksessa päätimme työryhmän työskentelytavat ja ne sosiaalipoliittiset asia- ja politiikkakysymykset, joiden ympärillä tulemme työskentelemään. Näitä ovat muun muassa ilmastonmuutoksen torjuminen sosiaalisesti kestävästi, sosiaaliturvan reformi, sekä työllisyyskysymykset sosiaalisesta näkökulmasta.

Toisessa kokouksessa käsitelimme Vihreiden tuoretta reilun muutoksen ohjelmapaperia, eli esitystä siitä kuinka ilmastonmuutoksen vastainen taistelu toteutetaan sosiaalisesti kestävästi. Tämän tiimoilta rakensimme Vihreiden nuorten sosiaalisen median kanaviin tiivistelmän ohjelmasta.

Sosiaalipoliittisen työryhmän jäsenenä reilun muutoksen ohjelmapaperin kautta olen tähän mennessä vaikuttanut Agenda2030 tavoitteista seuraaviin: ei köyhyyttä, terveyttä ja hyvinvointia, hyvä koulutus, sukupuolten välinen tasa-arvo, kestävät kaupungit ja yhteisöt, eriarvoisuuden vähentäminen, vastuullista kuluttamista, ilmastotekoja.

4.2 Kuopion vihreät nuoret ja opiskelijat KuViO ry

Kuopion vihreissä nuorissa ja opiskelijoissa toimin vuoden 2020 hallituksessa rahastonhoitajana ja ulkoisen viestinnän vastaavana. Tehtäväni on siis pitää huoli järjestön menoista ja tuloista, sekä pitää hallitus ajan tasalla järjestön taloudellisesta tilanteesta. Lisäksi ulkoisen viestinnän vastaavana vastaan sosiaalisen median kanaviamme sisällön tuotosta, kuten Instagramin ja Facebookin päivittämisestä.

KuViO:ssa suurin osa työskentelystä on ollut kokoustamista hallituksen kanssa, toiminnan suunnittelua, sekä viestintää. KuViO:n ollessa Vihreät rp:n jäsenjärjestö olen osallistunut puolueen tavoitteiden ajamiseen, jotka ovat suurilta osin yhteneväiset Agenda2030 tavoitteiden kanssa.

4.3 Eläinoikeusjärjestö Animalia ry

Eläinoikeusjärjestö Animalia ry:ssä toimin Kuopion alueosaston yhteyshenkilönä. Johdan alueosastoa vastaten sen toiminnasta kuten taloudesta ja viestinnästä, sekä tapahtumien suunnittelusta ja muiden vapaaehtoisten johtamisesta.

Kurssin aikana kirjoitimme vuoden alussa toimintasuunnitelman vuodelle 2020, sekä kirjoitin toimintakertomuksen vuodesta 2019 hallitukselle. Järjestimme myös uusien illan, jonka tarkoituksena oli uusien vapaaehtoisten rekrytointi.

Animalian toiminnassa toimin eläintuotantoa vastaan, joten otan kantaa maanpäällisen ja vedenalaisen elämän, sekä ilmaston ja nälänhädän torjumisen puolesta, sillä eläintuotanto on uhka niin monimuotoisuudelle, ilmastolle kuin ruoan riittävyydelle. Toisaalta kasviperäinen ravinto on myös terveellisempää ja tuottaa vähemmän haittaa myös ruoantuottajille (esim. teurastustyön psyykinen kuormitus). Eläinoikeuskysymykset voidaan nähdä myös feministisenä kysymyksenä puhuttaessa esimerkiksi lehmän oikeuksista poikaseensa. Täten sukupuolten tasa-arvon tavoitteen voisi laajentaa koskevan myös eläinoikeustyötä.

4.4 Syömishäiriöliitto SYLI ry

Syömishäiriöliitto SYLI ry:ssä toimin kokemusasiantuntija vertaistukena niin netin kautta toimivassa SYLI-chatissa kuin myös Kuopion sylikeskuksella järjestettävässä vertaisryhmässä.

Sylin kautta olen myös päässyt levittämään syömishäiriötietoisuutta mediaan haastattelujen muodossa.

Syömishäiriöt ovat nyky-yhteiskunnassa merkittäviä hyvinvointia ja terveyttä heikentäviä sairauksia. Vertaistukiohjaajana pyrin luomaan syömishäiriöistä kärsiville varmuutta siitä, että toipuminen on mahdollista. Tulen siis edistäneeksi ”terveyttä ja hyvinvointia” tavoitetta.

4.5 Vegaaniliito ry

Vegaaniliitto ry:ssä toimin Kuopion paikallisosastossa. Perustimme osaston Kuopioon kesällä 2019 ja olemme lähteneet kehittämään toimintaamme veganismin valtavirtaistumisen puolesta. Alueosastomme on kiinnostanut mediaa ja ihmisiä. Talven toimintamme on ollut epäaktiivisempaa, mutta osallistuin kevään suunnittelu kokoukseen kurssin aikana.

Vegaaniliitto toimii veganismin valtavirtaistumisen puolesta, joten toimimalla Vegaaniliitossa otan kantaa seuraaviin tavoitteisiin: ei nälkää, maanpäällinen elämä, vedenalainen elämä, terveyttä ja hyvinvointia, ilmastotekoja (vrt. kohta 4.3).

5 Pohdinta ja arvio toteutuksesta

Onnistuin suorittamaan kurssin aika lailla suunnitelmani mukaan. Vaikuttamistyö on hidasta, eikä siten näin lyhyessä ajassa konkreettisia tuloksia juurikaan näe. Siksi myös Agenda2030 -tavoitteiden kytkeminen suhteellisen arkiseen puurtamiseen, kuten järjestöbyrokratian pyörittämiseen on hankalaa, jos toimintaa ei tarkastele pitkällä aikavälillä.

5.1 Työ jatkuu

Kurssin jälkeen jatkan vapaaehtoistyötä keskittyen samoihin kysymyksiin. Lisäksi lähden ehdolle kuntavaaleihin 2021 vihreältä listalta tavoitteenani kestävämpi Kuopio. Haen myös Animalia ry:n hallitukseen sekä Itä-Suomen SYLI ry:n hallitukseen kaudelle 2020-2021.

Liitteet

Liite 1: Aktiivisen kansalaisen passi -suunnitelma

Aktiivisen kansalaisen passi - toimintasuunnitelma

Agenda 2030 – YK:n kestävä kehityksen periaatteet, joita vapaaehtoistoiminnassani pyrin edistämään, sekä kuinka ja missä järjestöissä.

Tavoite: Ei köyhyyttä

Järjestöt: Vihreät nuoret Ry

Kuopion vihreät nuoret ja opiskelijat Ry

Vihreän politiikan yksi keskeinen tavoite on köyhyyden ehkäisy ja poistaminen. Olen vihreiden nuorten sosiaalipoliittisen työryhmän jäsen vuonna 2020 ja työryhmän jäsenenä tulen perehtymään köyhyyskysymyksiin ja pyrin omalta osaltani vaikuttamaan sellaisiin sosiaalipoliittisiin linjauksiin, joilla Suomessa esiintyvää suhteellista köyhyyttä voitaisiin ehkäistä ja haittoja vähentää.

Kuopion vihreiden nuorten hallituksen jäsenenä pyrin paikallisella tasolla tuomaan esille laajan hyvinvointivaltion ja sosiaaliturvan merkitystä köyhyyden ja sen haittojen ehkäisyssä.

Tavoite: Ei nälkää

Järjestöt: Animalia Ry

Vegaaniliitto Ry

Eläinoikeusjärjestö Animalian ja Vegaaniliiton tavoitteena on lihan ja muiden eläinperäisten tuotteiden käytön merkittävä väheneminen. Eettisen kestämyyden lisäksi eläinperäiset tuotteet ovat merkittävä syy ruokapulaan: kasviperäiseen ravintoon siirryttäessä peltopinta-alan tarve vähenee kolmannekseen nykyisestä. Samalla säästyy myös huomattavia määriä vettä.

Paikallisella tasolla toimin molempien järjestöjen aktiivina kampanjoimassa vegaanisen elämäntavan puolesta.

Tavoite: Terveyttä ja hyvinvointia

Järjestöt: Vihreät nuoret Ry

Vegaaniliitto Ry

Kuopion vihreät nuoret ja opiskelijat Ry

Syömishäiriöliitto SYLI Ry

Vihreiden nuorten sosiaalipoliittisen työryhmän jäsenenä otan kantaa terveys- ja hyvinvointipolitiikkaan. Vegaaniliitto sen sijaan ottaa kantaa vegaanisen elämäntavan terveysvaikutuksista. Olemme järjestäneet esimerkiksi ravitsemusterapeutin luentoja. SYLI Ry:n vertaistukitoimijana pyrin edesauttamaan syömishäiriöistä toipumista.

Paikallisella tasolla jatkan terveysnäkökulman esiintuomista vegaaniliiton puolelta, vertaistukitoimintaa SYLI ry:ssä, sekä tuomalla esiin vihreiden nuorten tavoitteita terveys ja hyvinvointipolitiikan osalta.

Tavoite: Hyvä koulutus

Järjestöt: Vihreät nuoret ry

Kuopion vihreät nuoret ja opiskelijat ry

Vihreiden nuorten tavoitteena on aidosti tasa-arvoinen ja laadukas koulutus Suomessa. Tätä pyrin viemään eteenpäin sosiaalipoliittisessa työryhmässä (koulutuksen tasa-arvoisuus) ja paikallistoiminnassa KuViO:n tapahtumissa (koulutuksen laatu).

Tavoite: Sukupuolten tasa-arvo

Järjestöt: Vihreät nuoret ry

Kuopion vihreät nuoret ja opiskelijat ry

Animalia ry

Vihreiden nuorten arvoihin kuuluu intersektionaalinen feminismi, jonka tavoitteena on poistaa syrjivät valtarakenteet kaikkien ryhmien, myös sukupuolten väliltä. Animalian kannanotot esimerkiksi porsitushäkkejä vastaan ja lehmän vasikan vierotusta vastaan voidaan katsoa feministisiksi tavoitteiksi.

Tavoite: Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua

Järjestöt: Vihreät nuoret ry

Kuopion vihreät nuoret ja opiskelijat ry

Ihmisarvoinen työ on parasta sosiaalipolitiikkaa. Tämän teeman ympärillä tulen niin ikään työskentelemään sosiaalipoliittisessa työryhmässä. Kestävä talouskasvu ja kohtuutalous ovat myös vihreiden tavoitteita.

Tavoite: Eriarvoisuuden vähentäminen

Järjestöt: Vihreät nuoret ry

Kuopion vihreät nuoret ja opiskelijat ry

Sosiaalipolitiikka on eriarvoisuuden vähentämistä käytännössä. Eriarvoisuus kytkeytyy globaalisti myös ilmastokysymyksiin, sillä ilmastonmuutos vaikuttaa eri lailla eri alueilla heikentäen toisten toimintaedellytyksiä enemmän kuin toisten. Ilmastopolitiikka on vihreillä keskiössä.

Tavoite: Kestävät kaupungit ja yhteisöt

Järjestöt: Vihreät nuoret ry

Kuopion vihreät nuoret ja opiskelijat ry

Sosiaalipoliittinen työryhmä ottaa kantaa myös kaupunkisuunnitteluun, esimerkiksi lähiliikuntapaikkojen ja lähiluontokohteiden saatavuuteen. Kaupunkisuunnittelulla on myös merkittävä rooli ilmastotalkoissa.

Tavoite: Vastuullista kuluttamista

Järjestöt: Animalia ry

Vegaaniliitto ry

Kuopion vihreät nuoret ja opiskelijat ry

Animalia ry ja Vegaaniliitto ry tekevät työtä eläineettisen ja ilmastollisesti, sekä sosiaalisesti kestävä kuluttamisen eteen. Vihreät kannustavat myös kestävään ja vastuulliseen kuluttamiseen.

Paikallisesti aion jatkaa tiedon levittämistä ja kampanjointia kestävä kulutuksen puolesta.

Tavoite: Ilmastotekoja

Järjestöt: Vihreät nuoret ry

Kuopion vihreät nuoret ja opiskelijat ry

Animalia ry

Vegaaniliitto ry

Vihreät nuoret, Vegaaniliitto ja Animalia taistelevat ilmastonmuutosta vastaan. Vegaaninen elämäntapa on tehokas keino ilmastonmuutoksen torjunnassa. Vihreät tuovat palettiin lisäksi mm. Energiapolitiikan ja kestävä liikenne ratkaisut.

Paikallisesti jatkan kuluttamisen ilmastovaikutusten puolesta kampanjointia ja tuen yhdessä KuViO:n kanssa nuorten ilmastolakkoja. KuViO:ssa on myös suunnitteilla kannanotto Kuopion kaupungin 2020 julkaisemaan uuteen ilmasto-ohjelmaan.

Tavoite: Vedenalainen elämä

Järjestöt: Animalia ry

Vegaaniliitto ry

Kuopion vihreät nuoret ja opiskelijat ry

Animalia, Vegaaniliitto ja Vihreät nuoret tekevät työtä vedenalaisen elämän suojelemiseksi esimerkiksi kampanjoimalla kalastusta ja vesistöjen saastumista vastaan.

Tavoite: Maanpäällinen elämä

Järjestöt: Animalia ry

Vegaaniliitto ry

Kuopion vihreät nuoret ja opiskelijat ry

Animalia, Vegaaniliitto ja Vihreät nuoret tekevät työtä maanpäällisen elämän suojelemiseksi kampanjoimalla vegaanisen elämäntavan puolesta ja esimerkiksi avohakkuita tai radikaalia ympäristön muokkausta vastaan alueilla, jotka ovat luonnoltaan arvokkaita.

Jere Ollila

Liite 2: Lista toteutuneista suoritteista

Aktiivisen kansalaisen passi – toteutuneet suoritteet

1,5 h SYLI-chat vertaistuki 8.1.2020

2h Animalian paikallisosaston kokous ja toimintasuunnitelman tekeminen 9.1.2020

1 h Animalian Kuopion alueosaston vuosikertomuksen kirjoittaminen 12.1.2020

3 h KuViO: hallituksen järjestäytymiskokous 13.1.2020

5 h Vihreät nuoret superviikonloppu (koulutusta, SOPO-työryhmän tapaaminen) 25.1.2020

3,5 h Vihreät nuoret superviikonloppu (koulutusta) 26.1.2020

3,5 h KuViO:n hallituksen palaveri 27.1.2020

1,5 h SYLI-chat vertaistuki 29.1.2020

1,5 h Mielipidekirjoitus, Savon Sanomat 29.1.2020

1,5 h Uusien ilta, KuViO 30.1.2020

1 h Vegaaniliiton suunnittelukokous 4.2.2020

2 h Animalian uusien ilta 8.2.2020

4 h Animalian yhteyshenkilötapaaminen 15.2.2020

3 h VINO SOPO-työryhmän kokous 16.2.2020

Yht: 34 h

